

Linda M. Allertsen

**KOSTRA-arbeidsgrupperapport til
Samordningsrådet**

Brann- og ulykkesvern

Innhold

Innhold	2
KOSTRA Kultur, barne- og ungdomstiltak.....	3
1 Innledning.....	3
2 Oppsummering og anbefaling	3
2.1 Oppsummering	3
3 Videreutvikling av publiseringen.....	3
3.1 Endring av variabler.....	4
3.2 Ytterligere om videreutvikling av publiseringen.....	4
4 Ønskede endringer i kontoplanen (funksjon og art).....	5
4.1 Forslag til endring	5
4.2 Bakgrunn for ønsket endring	6
5 Ønskede endringer i skjema/filuttrekk	6
5.1 Forslag til endring	6
5.2 Bakgrunn for ønsket endring.....	6
5.3 Administrative registre	6
6 Evaluering av siste rapportering	6
6.1 Utarbeiding av skjema	6
6.2 Kontroller i skjema	6
6.3 Innsamling av data (rapportering)	6
6.4 Bearbeiding/revisjon og kontroll.....	7
6.5 Publisering	7
6.6 Brukerreaksjoner	8
7 Annet	8
8 Referanser	8
9 Vedlegg.....	8

KOSTRA Kultur, barne- og ungdomstiltak

1 Innledning

Arbeidsgruppen har tidligere bestått av følgende deltakere:

Magne Bjerckseth, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)
Bjørn Sigmund Andersen, KS (Tønsberg kommune)
Stein Gjørsund, KS (Norsk brannbefals landsforbund/ Os kommune)
Marit Kringlebotten, SSB (Seksjon for offentlige finanser)
Trond Ekornrud, SSB (Seksjon for helsestatistikk)
Linda M. Allertsen, SSB (Seksjon for helsestatistikk)

I løpet av våren 2021 har flere av deltakerne avtrådt, og gruppen er i gang med å hente inn nye medlemmer fra både KS/kommune, Norsk brannbefals landsforbund og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Arbeidsgruppen har derfor ikke avholdt arbeidsgruppemøte siste året.

Fra DSB har Reidun Moe vært behjelpelig med dataleveranser, og det har blitt ansatt ny person med oppstart i august, som er tiltenkt deltakelse i gruppen.

Gruppens arbeidsfelt dekker følgende funksjoner i KOSTRA:
338 Forebygging av branner og andre ulykker
339 Beredskap mot branner og andre ulykker

Arbeidsgruppen skal blant annet følge utviklingen på sitt område, vurdere og ev foreslå endringer i rapporteringen sitt omfang og innretning, foreslå hvilke nøkkeltall og grunnlagsdata som skal publiseres, og sikre en hensiktsmessig og effektiv dataflyt. Arbeidsgruppen skal blant annet også ta hensyn til oppgavebyrden og grunngi eventuelle endringer i rapporteringen fra et år til et annet, samt vurdere og å utvikle kvalitetsindikatorer.

2 Oppsummering og anbefaling

2.1 Oppsummering

Arbeidsgruppen ønsker å videreutvikle området, med oversikt over flere typer branner enn det publiseres nå, samt oppdrag og utrykninger til ulykker. Dette vil kunne gi et mer helhetlig bilde av området brann- og ulykkesvern og oppgaver tilknyttet brannvesenet.

Det gjenstår enda arbeid med avklaringer av kategorier samt kvalitetssikring av data. Dette arbeidet tas opp igjen høsten 2021, med nye arbeidsgruppemedlemmer på plass. Se punkt 3.2.

3 Videreutvikling av publiseringen

Kapittelet tar for seg endring og videreutvikling av kommende publiseringer. Endringer som er innført, gjøres det rede for i kapittel 6.

3.1 Endring av variabler

Det endring av variabler fører til av endring i tabeller og tabellstruktur, beskrives også her. Endringer som allerede er utført, beskrives i avsnittene under 6 Evaluering av siste rapportering.

3.1.1 Fjerning av eksisterende variabler

3.1.2 Nye variabler

Det har blitt jobbet for å publisere flere variabler for brann- og ulykkesvern, blant annet flere typer branner. SSB jobber arbeider videre med dette, i samarbeid med DSB i løpet av høsten 2021. Se punkt 3.2.

3.1.3 Endring av innhold i allerede eksisterende variabler

3.2 Ytterligere om videreutvikling av publiseringen

Arbeidsgruppen for Brann- og ulykkesvern har lenge hatt et ønske om å publisere mer data tilknyttet tjenesteområdet, der SSB og DSB har arbeidet for å kunne publisere flere variabler.

Det er blant annet utviklet et sasprogram for å innlese og kategorisere data fra DSB til oversiktlige tabeller. En utfordring for området brann- og ulykker er at data kommer til SSB som store Excel-ark, og det er ikke hensiktsmessig med omfattende manuelle arbeidsprosesser for å få organisert data mot publisering. Det må i tillegg påberegnes mulige feilkilder og legges inn muligheter for kontroller og kvalitetssjekk av data før publisering.

DSB har arbeidet med egen publiseringsløsning av data, som ble tilgjengeliggjort for brannvesenet i mai 2019. Den ble åpnet for allmennheten ved utgangen av 2019, da med visse restriksjoner tilknyttet hensyn til sensitive data. DSBs publiseringsløsning er søkbar, med data fra og med 2017, og vil oppdateres kontinuerlig. SSBs og DSBs publiseringer vil utfylle hverandre, der SSB lager tabeller med tidsserier.

Det er hensiktsmessig at SSB i størst mulig grad oppretter samme kategorier som DSB til publisering. Dette av faglige årsaker og vurderinger av de som kjenner dataene best, og et ønske om å ikke ha tilsvarende kategorier med ulikt innhold.

Grunnet detaljert data med få observasjoner på flere kategorier kan det være relevant å publisere underkategorier på fylkesnivå og KOSTRA-grupper (i tillegg til landet, og landet uten Oslo). Et alternativ vil være å slå sammen enkelte kategorier.

Det gjenstår enda arbeid og kvalitetssikring av data for å spikre nivå og sammenslåing til kategorier/ev underkategorier som skal publiseres av Statistisk sentralbyrå. DSB og SSB har videre dialog og samarbeid om dette, fra og med høsten 2021, og vil orientere arbeidsgruppen underveis.

Enkelte hovedtall ønsker vi uansett å ta med inn i de allerede eksisterende KOSTRA-tabellene, som blir publisert på kommunenivå, f.eks.:

- Antall branner i alt (og per 1000 innbygger)
- Antall brannhindrende tiltak i alt
- Antall ulykker (og per 1000 innbygger), ev antall utrykninger

Ønsket var å publisere ny tabell med branner og utrykninger tilknyttet ulykker og oppdrag i løpet av høsten 2020, for de årgangene med god kvalitet – antakelig 2017, 2018 og 2019.

I avvente av kontaktpunkter og ny kontaktperson i DSB har dette arbeidet blitt utsatt. Det planlegges for videre arbeid høsten 2021.

3.2.1 Organiseringen av kommunal tjenesteproduksjon

For brann- og ulykkesvern er det et mangfold av organiseringsmodeller, og kommunene kan enten produsere tjenester selv (finansiert gjennom kommunekassen eller organisert i KF og IKS), kjøpe tjenester av andre kommuner, eller kjøpe tjenester fra private aktører. Det er derfor relevant å se kommunal tjenesteproduksjon ut fra flere perspektiv; fra et produsentperspektiv, fra et «sørgefor»-perspektiv og fra et konsumentperspektiv.

Når det gjelder regnskapstall er «konsern» en KOSTRA-konstruksjon, der man trekker inn særregnskap både fra IKS og KF i tillegg til kommunekasse. Interkommunalt samarbeid hjemlet i Kommunelovens § 27 er bare rapporteringspliktige når de fører særregnskap, og det gjør populasjonsforvaltningen vanskelig. En utfordring er hvordan en skal sikre samsvar mellom teller og nevner i indikatorer som er satt sammen av regnskapstall og personelltall, tjenestedata og befolkning.

Mange kommuner organiserer brannvesenet utenfor virksomhetene i kommunen i ulike organisasjonsformer, ofte i IKS. Dette gir utfordringer når det gjelder å presentere et reelt bilde av situasjonen i en kommune. DSB har tidligere spilt inn ønske om publisering av tabeller på det nivået som data blir rapportert inn for noen indikatorer. DSB arbeider for tiden selv med å forbedre egne publiseringsløsninger.

Fordelingsnøkkelen i KOSTRA når det gjelder splitting på kommuner som inngår i et IKS er eierandelene som er oppgitt i Virksomhet- og foretaksregisteret (VoF) for regnskapsdata. Dette ser i stor grad ut til å gi et riktig bilde av forholdene ute i kommunene. Arbeidsgruppen vet samtidig at noen vertskommuner tar på seg større eierandeler enn hva som faktisk er tilfelle.

Personelldata for kommuner som inngår i et IKS blir fordelt likt på alle eierkommunene som inngår i samme IKS/KF. Tallet på årsverk som er rapportert for alle kommunene i samme IKS blir summert opp, og det samme gjelder for befolkningstallet i kommunene. Dette medfører at indikatorer som inkluderer årsverk og befolkningstall vil ha lik verdi for alle kommuner som inngår i samme IKS ved publisering. Arbeidsgruppen mener at denne ordningen vil være den beste måten å presentere disse tallene på, også i tiden som kommer.

4 Ønskede endringer i kontoplanen (funksjon og art)

4.1 Forslag til endring

Arbeidsgruppen har ingen forslag til endring i kontoplanen. Det har blitt diskutert at det kan være utfordrende med et nøyaktig skille mellom forebygging (funksjon 338) og beredskap (funksjon 339).

4.2 Bakgrunn for ønsket endring

5 Ønskede endringer i skjema/filuttrekk

5.1 Forslag til endring

SSB har vært i dialog med DSB om forbedring av rapporteringsløsning. Det er ønskelig å teste ut mulighet for et ev filuttrekk, eller overføringa av data ved API. Arbeidsgruppen følger dette videre.

5.2 Bakgrunn for ønsket endring

Det er tidkrevende å arbeide i Excel, og det kan være stor fare for å gjøre feil, både i uttak av data samt bearbeiding.

5.3 Administrative registre

Fra og med 1.1.16 trådte den nye rapporteringsløsningen BRIS (Brann Redning Innrapportering Statistikk) i gang, og erstattet Rapport om hendelser (ROH). I tillegg samles det inn data fra «Melding om brannvern» (MOB).

6 Evaluering av siste rapportering

6.1 Utarbeiding av skjema

Det er ikke et eget KOSTRA-skjema for brann- og ulykkesvern i SSB. All personell og tjenesterapportering gjøres til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), som sender data i Excel format til SSB. Dette danner grunnlaget for publiseringen i statistikkbanktabellene.

Fra og med 1.1.16 trådte den nye rapporteringsløsningen BRIS (Brann Redning Innrapportering Statistikk) i gang, og erstattet Rapport om hendelser (ROH). I tillegg samles det inn data fra «Melding om brannvern» (MOB). Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap arbeider stadig med videreutvikling og kvalitetssikring av BRIS.

SSB har vært i dialog med DSB om forbedring av rapporteringsløsning. Det er ønskelig å teste ut mulighet for et ev filuttrekk, eller overføring av data ved API.

Arbeidsgruppen arbeider videre med dette, så snart gruppedeltakere er på plass.

6.2 Kontroller i skjema

Det er ikke skjema og kontroller i skjema. SSB utfører likevel kontroller, for tjenestedata mot fjoråret, ekstremverdier, samt kontroll over IKS-kommuner i oversikt fra DSB, mot IKS-samarbeid som kommer fram via tjenestedata.

6.3 Innsamling av data (rapportering)

Innsamling av data foregår av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

SSB fikk leveranser i februar og i mai, og SSB og DSB har hatt dialog om kvalitetssikring og editering.

SSB har fram til og med marspubliseringen i 2020, for 2019-data, mottatt data over anslått erstatning fra DSB, som har innhentet det fra Finans Norge. I fravær av kontaktperson i DSB har SSB selv innhentet disse dataene i forkant av både mars og junipubliseringen i år. Det er avtalt at SSB mottar data direkte fra Finans Norge også framover i tid.

6.4 Bearbeiding/revisjon og kontroll

Data blir kontrollert i DSB, i form av valideringer og krav til felt som må fylles inn før innsending. Veiledning og informasjon er tilgjengelig.

Ved tallbehandling i SSB blir det rapportert tilbake til DSB dersom store avvik fra fjoråret oppdages. I fjor var det for eksempel flere kommuner med stor økning av antall piper. Tilbakemeldingen til SSB var at enkelte kommuner velger å også inkludere fritidsboliger når de rapporterer til DSB.

I år har det vært mindre tid til denne dialogen mellom SSB og DSB. Det har likevel vært noe dialog, og bearbeiding av data.

6.5 Publisering

Kort beskrivelse av selve publiseringene mars og juni.

6.5.1 Tabelloversikt av publiserte tabeller i statistikkbanken

- 12058: Brann- og ulykkesvern – grunnlagstall og nøkkeltall (K): <https://www.ssb.no/statbank/table/12058/>
- 11997: Utvalgte nøkkeltall - Brann- og ulykkesvern (K): <https://www.ssb.no/statbank/table/11997/>

I tillegg publiseres regnskapsdata på området:
https://www.ssb.no/statbank/list/brann_kostr

6.5.2 Tabelloversikt over avslutta tabeller

6.5.3 Endring av variabler

Det endring av variabler fører til av endring i tabeller og tabellstruktur, beskrives også her.

6.5.4 Fjerning av variabler

6.5.5 Endring av innhold i eksisterende variabler

SSB har t.o.m. marspubliseringen i 2021, med tall for 2020, publisert følgende variabel:

Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (*gjelder rapporteringsår + 1*) (kr)

Denne variabelen er fra og med junipubliseringen av 2020-tall endret til:

Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr)

Det vil si at for 2020 ble årsgebyr for 1.1.20 publisert, i stedet for årsgebyr rapportert 1.1.21. Endringen gjelder også tidligere årganger.

6.6 Brukerreaksjoner

Det kommer enkelte henvendelser om mer detaljert data, som DSB publiserer. Det har vært spørsmål fra kommune om hvordan antall piper beregnes, fordi de selv opererer med et annet tall. Dette følges opp når arbeidsgruppen er på plass.

Det har også kommet henvendelser tilknyttet regnskapsdata, inkludert forespørsler om mulighet for å kunne gi mer detaljert data. For eksempel utgifter tilknyttet samfunnsikkerhet, beredskap og øvelser, også relatert til covid-19.

7 Annet

8 Referanser

9 Vedlegg